Súd:	Okresný súd Prešov
Spisová značka:	18C/6/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8124205148
Dátum vydania rozhodnutia:	14. 04. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Dominika Vitteková PhD.
ECLI:	ECLI:SK:OSPO:2025:8124205148.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dominikou Vittekovou PhD. v spore žalobcov: 1/ A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D. E. XX, XXX XX F., 2/ G. C. DiS, nar. X.XX.XXXX, bytom H. XXXX/X, XXXXX F., I. J., 3/ mal. D. C., nar. X.X.XXXX, bytom H. XXXX/X, XXXXX F., I. J., 4/ mal. E. C., nar. X.X.XXXX, bytom H. XXXX/X, XXXXX F., I. J., maloletí žalobcovia v 3. a 4. rade zastúpení zákonným zástupcom – žalobcom v 2. rade, 5/ K. F., nar. XX.X.XXXX, bytom B. F. XXXX/XX, XXX XX F., 6/ D. F., nar. XX.X.XXXX, bytom B. F. XXXX/XX, XXX XX F., 7/ D. D., nar. XX.X.XXXX, bytom I. XX, XXX XX F., 8/ L. I., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, XXX XX M. N., 9/ F. I., nar. X.X.XXXX, bytom C. XX, XXX XX M. N., 10/ D. D., nar. X.XX.XXXX, bytom D. E. XX, XXX XX F., všetci v konaní zast. Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 44 250 029, so sídlom Nám. sv. Egídia 40/93, 058 01 Poprad, proti žalovanej: Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s., IČO: 00 151 700, so sídlom Pribinova 19, 811 09 Bratislava, o zaplatenie 159 000 eur, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu vo výške 10 000 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi v 2. rade sumu vo výške 3 000 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni v 5. rade sumu vo výške 3 000 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

IV. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni v 6. rade sumu vo výške 1 500 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

V. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni v 7. rade sumu vo výške 3 000 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

VI. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni v 8. rade sumu vo výške 3 000 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

VII. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 9. rade sumu vo výške 1 500 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

VIII. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi v 10. rade sumu vo výške 9 000 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

IX. Konanie o žalobe žalobcov v 3. a 4. rade z a s t a v u j e.

X. Žalobcom v 1. a 2. rade a 5. až 10. rade sa voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania, a to z prisúdenej sumy v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

XI. Žalovanej náhradu trov konania voči žalobcov v 3. a 4. rade n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia v 1. až 10. rade sa podanou žalobou na tunajšom súde dňa 10.6.2024 domáhali zaplatenia nemajetkovej ujmy v súhrnnej výške 159 000 eur. Žalobu odôvodnili tým, že dňa 10.06.2021 v čase okolo 11:20 hod. v Prešove, viedol K. M. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXXX/XX, XXX XX F., služobné cestné motorové vozidlo značky KIA Sportage s EČV Q. XXXXX, pričom v dôsledku nedostatočného venovania sa vedeniu vozidla, nedostatočným sledovaním situácie v cestnej premávke a nesprávnou technikou jazdy, kedy sa pohyboval pri ľavom okraji jazdného pruhu rýchlosťou cca 56 km/h až 62 km/h, narazil na riadne vyznačenom priechode pre chodcov do zadnej časti trupu chodkyne D. D., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom: R. D. E. XXXX/XX, XXX XX F., v dôsledku čoho táto utrpela zranenia nezlučiteľné so životom. Voči vodičovi služobného cestného motorové vozidlo značky KIA Sportage s EČV Q. XXXXX, t. j. K. M. O., nar. XX.XX.XXXX sa viedlo trestné konanie na Okresnom súde v Prešove. Vo veci predmetného trestného konania bol vydaný Rozsudok OS PO, sp. zn. 4T/19/2022 zo dňa 16.09.2022 spolu s opravným Uznesením zo dňa 27.09.2022, ktorým bol K. M. O., nar. XX.XX.XXXX uznaný vinným pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona. Predmetný Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 16.09.2022. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.12.2022. Vlastníkom a prevádzkovateľom služobného motorového vozidla je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Nebohá D. D., nar. XX.XX.XXXX bola mamou žalobkyne v 1. a 10. rade. Žalobca v 2. rade je manželom žalobkyne v 1. rade, a teda zaťom nebohej. Žalobcovia v 3. a 4. rade sú deti žalobcov v 1. a 2. rade, a teda vnúčatá nebohej. Žalobcovia 5., 7. a 8. sú súrodenci nebohej. Žalobca 9. rade je manžel žalobkyne v 8. rade, t. j. švagor nebohej. Žalobkyňa v 6. rade je dcérou žalobkyne v 5. rade, a teda neterou nebohej. Nebohá bola najbližšia príbuzná žalobcov, vzťahy medzi nimi boli dlhodobo veľmi dobré a pevné, spoločne žili v harmonickom rodinnom prostrední, pričom každý člen rodiny mal svoju nezastupiteľnú rolu v živote toho druhého. Práve nebohá bola akýmsi „stmeľujúcim prvkom“ celej širšej rodiny (sestry, švagor, neter), dcéry a vnúčatá u nej trávili, hlavne cez prázdniny a sviatky, veľa voľného času. Zaobstarávala im program, tešili sa na spoločné výlety, akcie. So všetkými príbuznými si boli navzájom oporou, vzájomne sa všetci stretávali, chodili na spoločné rodinné dovolenky, stretávali sa pri výnimočných rodinných príležitostiach, ale aj mimo nich. V dôsledku uvedeného sa medzi žalobcami a nebohou vytvorilo silné citové puto. C. D. D., nar. XX.XX.XXXX zasiahla predovšetkým jej deti a súrodencov, ktorí len veľmi ťažkú túto stratu prežívajú. Žalobcovia v 8. a 9. rade sa s nebohou stretávali niekoľkokrát do týždňa, a teda spolu trávili veľa času. Syn nebohej, t. j. žalobca v 10. rade s nebohou dennodenne komunikoval prostredníctvom videohovoru, nakoľko sa dlhodobo zdržiaval v zahraničí (Česko). Často, približne 6x do roka sa aj osobne navštevovali, z toho 3x chodieval za nebohou jej syn na Slovensko a 3x chodievala nebohá za ním do Čiech. Od kedy žalobcovi v 10. rade zomrela mama, už domov nechodieva. Žalobkyne v 5. a 6. rade trávili s nebohou veľa času. Často spolu chodievali na spoločné dovolenky a výlety. Poslednú spoločnú dovolenku strávili v Septembri roku 2019 v Gran Canaria, vtedy ešte netušili, že to bude ich posledná spoločná dovolenka. Okrem toho spolu často nakupovali, či vypĺňali si spoločný čas inými aktivitami. Na základe uvedeného si uplatnili náhradu trov konania v tejto výške, a to žalobkyňa v 1. rade sumu vo výške 20 000 eur, žalobca v 2. rade sumu vo výške 3 000, žalobca v 3. rade sumu vo výške 15 000 eur, žalobkyňa v 4. rade sumu vo výške 15 000 eur, žalobkyňa v 5. rade sumu vo výške 18 000 eur, žalobkyňa v 6. rade sumu vo výške 15 000 eur, žalobca v 7. rade sumu vo výške 18 000 eur, žalobkyňa v 8. rade sumu vo výške 18 000 eur, žalobca v 9. rade sumu vo výške 10 000 eur a žalobca v 10. rade sumu vo výške 20 000 eur.

2. Žalovaná sa k podanej žalobe vyjadrila namietajúc, že náhrada nemajetkovej ujmy v prípade usmrtenia príbuzného nie paušálnym nárokom v tom zmysle, že by vznikol automaticky. Nárok, ktorý je predmetom konania, je právne konštruovaný tak, že preukázania konkrétnych okolností práva na súkromie (v jeho rámci práva na rodinný život) a intenzity neoprávneného zásahu do nich/neho je základom úspešnosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Poukázala na to, že aj keď výšku peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy súd určuje voľnou úvahou, pri jej rozhodovaní musí prihliadať na určité

kritériá, ktorými bude splnená požiadavka účinného, primeraného zadosťučinenia za vzniknutú ujmu . Ústavný súd Českej republiky sformuloval kritériá pre určovanie výšky náhrady nemajetkovej ujmy vo veci sp. zn. I. ÚS 2844/14. Súd musí rovnako prihliadnuť i na požiadavku nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Zastávala názor, že pri určení výšky nemajetkovej ujmy je možné analogicky vychádzať i z ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, pričom výška náhrady nemajetkovej ujmy podľa tohto zákona nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytované osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu (zákona č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov). Vzhľadom k tomu, že v roku 2021, kedy došlo k úmrtiu páni D., činila minimálna mzda sumu 623 eur, pričom 50 násobok tejto minimálnej mzdy predstavuje sumu 31 150 eur, je zjavné, že žalobcami požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy prevyšuje náhradu, ktorá súhrne prináleží obetiach násilných trestných činov. Vo vzťahu k nárokom žalobcov v 1. a 10. rade uviedol, že z hľadiska posúdenia existencie zákonných predpokladov pre priznanie výšky nemajetkovej ujmy jej nevyhnutné vziať do úvahy a zaoberať sa intenzitou zásahu do súkromia a mierou citovej ujmy u žalobcov, nakoľko išlo o vzťah k dospelej dcéry a dospelého syna s ich 74 ročnou matkou, teda išlo o vzťah, v ktorom dcéra a syn už zažili s mamou celé svoje detstvo, celú svoju mladosť, ako aj ďalšie roky po nadobudnutí dospelosti. V čase dopravnej nehody tak sociálna funkcia vo vzťahu mama, dcéra a syn, aj pomoc do obdobia, kedy sa o seba budú vedieť sami postarať, už dlhé roky bola naplnená. Pokiaľ ide o nároky žalobcov v 3. a 4. rade poukázal na rozsudok Krajského súdu V Trnave sp. zn. 22Co/34/2023, ktorým bola vnučke priznaná nemajetková ujma vo výške 2000 eur za smrť starého otca, ktorý sa o ňu intenzívne staral. K nárokom ostatných žalobcov poukázala na to, že Občiansky zákonník v súčasnosti žiadnym explicitným spôsobom neupravuje to, aký nárok a voči komu, a ktorý z pozostalých príbuzných majú za psychickú bolesť a ujmu na kvalite života spôsobenú protiprávnu smrťou svojho príbuzného uplatňovať. K otázke, komu patrí náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/265/2009.

3. V replike žalobcovia v 1. až 10. rade uviedli, že majú za to, že v žalobe dostatočným spôsobom opísal intenzitu citových väzieb medzi nimi a zomrel, pričom uvedené vyplýva aj z príloh, ktoré boli žalobe priložené (listy žalobcu o zomrelej, spoločné fotografie). V ďalšom poukázali na účel povinného zmluvného poistenia, ktorým je poskytnutie, resp. zabezpečenie náhrady škody pre poškodeného bez ohľadu na schopnosť škodcu túto škodu nahradiť. Vo vzťahu k limitu uplatneného nároku uviedol, že komerčné poistenie nie je možné stotožňovať s nárokmi krytými štátom. Je pochopiteľné a očakávané, že komerčné poistenie má poskytnúť vyššiu mieru náhrady nemajetkovej ujmy ako štát. Občiansky zákonník naviac nemá stanovené žiadne limity týkajúce sa nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy. Jediným limitom možno považovať ust. § 7 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, podľa ktorého limit poistného plnenia z jednej škodovej udalosti musí byť najmenej 5 240 000 €, a to bez rozdielu na počet poškodených. Nestotožnili sa so záverom, že nárok na nemajetkovú ujmu patrí iba manželovi, deťom, prípadne rodičom. Ide o prekonanú rozhodovaciu prax.

4. V duplike žalovaná zotrvala na svojich záveroch a opätovne poukázala na kritéria uvedené v náleze Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2844/14 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/265/2009, teda zákonodarca jednoznačne nevymedzil kritériá, ktoré je potrebné zohľadniť, ale takýto výklad učinila súdna autorita. Nestotožnila sa so záverom, že komerčné poistenie nie je možné stotožňovať s nárokmi krytými štátom, na koľko komerčná poisťovňa tak ako štát má obmedzené možnosti finančných zdrojov a takéto zmýšľanie žalobcov sa javí ako nerozumné a krátkozraké. Opätovne poukázala na závery aktuálneho rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 22Co/34/2023 a tiež závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 5Cdo/265/2009 vo vzťahu k tomu, Že náhrada nemajetkovej ujmy patrí najbližším príbuzným, alebo manželovi, deťom, a niet rodičom. Poukázala na to, že žalobcovia doposiaľ nepreukázali opodstatnenosť uplatňovaných nárokov.

5. Na nariadenom pojednávaní súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov v 1. až 10. rade, listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav:

6. C. D. D., nar. XX.XX.XXXX nastala dňa 10.6.2021, a to v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou spôsobenou JUDr. Vladimírom Goliášom.

7. Rozsudkom Okresného súdu Prešov bol K. M. O. uznaný vinný, že v priebehu výkonu služby dňa 10.06.2021 v čase cca o 11:20 hod., viedol služobné cestné vozidlo zn. KIA Sportage, EČV: Q., VIN číslo: U5YPG813CHL2277100, rezortné evidenčné číslo: 79313 (ďalej v texte len „vozidlo") v Prešove po ulici F. v smere od ulice Volgogradskej, kde na priamom a rovnom úseku frekventovanej dvojpruhovej cestnej komunikácie ulice Prostejovská, sa plne nevenoval vedeniu vozidla a dostatočne nesledoval situáciu v cestnej premávke, nesprávnou technikou jazdy sa pohyboval pri ľavom okraji jazdného pruhu rýchlosťou cca 56 km/h až 62 km/h, teda rýchlosťou vyššou, ako bola pre daný úsek rýchlosť najvyššia dovolená a na riadne vyznačenom priechode pre chodcov situovanom v tesnej blízkosti za križovatkou s ulicou Tomášikovou v smere jazdy od ulice Volgogradská, narazil do zadobočnej časti trupu chodkyne D. D., nar. XX.XX.XXXX, naposledy trvale bytom ul. D. E. XXXX/XX, F., vtom čase prechádzanej cez priechod pre chodcov sprava doľava v smere jazdy vozidla, bočnou plochou ľavého predného blatníka vozidla, s následným odhodením a dopadom jej tela na vozovku, smerom vľavo od vozidla, v dôsledku čoho D. D. utrpela poranenia viacerých kostí, tkanív a vnútorných orgánov, v rozsahu kožné odreniny a krvné podliatiny v oblasti hlavy, trupu a končatín, tržnozmliaždená rana v čelovej oblasti vpravo od stredu, zlomenina mostíka, sériové zlomeniny rebier obojstranne vo viacerých čiarach, s roztrhnutím pohrudnice a prekrvácaním svaloviny v okolí, pomliaždenie a prekrvácanie oboch pľúc, s natrhnutím bočnej plochy oboch horných lalokov oboch pľúc, pomliaždenie a natrhnutie zadnej steny pravej komory srdca, natrhnutie hrudnej srdcovnice v oblasti oblúka, pomliaždenie a natrhnutie pečene, zakrvácanie oboch pohrudnicových a osrdcovníkovej dutiny, s povlakom tekutej krvi v brušnej dutine, prekrvácanie podkožia a svaloviny v zadobočnej oblasti chrbta vľavo, s pomliaždením a čiastočným odtrhnutím kože od podkožia a vytvorením dutiny vyplnenej rozdrveným tukovým tkanivom a tekutou krvou (decollement), zatvorená zlomenina v hornej tretine ľavej lakťovej kosti, tržnozmliaždená rana ľavého predlaktia zasahujúca ku otvorenej zlomenine dolnej tretiny ľavej lakťovej kosti, zlomenina ľavého zápästia v oblasti ľavej hákovej kosti, kde následkom týchto poranení pri polytraume, došlo k vzniku šoku po úraze a krvácaní, čo viedlo k centrálnemu i periférnemu zlyhaniu srdcovocievnej a dýchacej činnosti a bezprostredne k smrti D. D., čím takto uvedeným konaním obvinený K. M. O. porušil ustanovenia § 4 ods.1 písm. c), e), f), § 9 ods.1 a § 16 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, následkom čoho došlo k uvedenému rozsahu poranení D. D., ktorým na mieste podľahla, teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť, čin spáchal závažnejším spôsobom konania, porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, za čo bol právoplatne odsúdený podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona, v spojení s § 38 ods. 3, Trestného zákona, § 36 písm. j), písm. 1) Trestného zákona, na podmienečný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dvoch) rokov. Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona bola určená skúšobnú dobu podmienečného odkladu trestu odňatia slobody na 3 (tri) roky. Podľa § 50 ods. 2 Trestného zákona bola uložená obvinenému povinnosť, aby v skúšobnej dobe podľa svojich schopností nahradil poškodenej A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXXX/XX, F., prechodne bytom H. X, XXX XX F., škodu spôsobenú trestným činom vo výške 4.017,- eur, v rozsahu nákladov určených na pohreb a ďalších súvisiacich nákladov. Podľa § 232 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 288 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku vo zvyšnej časti nároku na náhradu škody boli poškodení odkázaní nA a občianske súdne konanie. Podľa § 61 ods. 2 Trestného zákona bol obvinenému uložený trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 3 (troch) rokov.

8. Nebohá Margita Malnašiová, bola mamou žalobkyne v 1. a 10. rade. Žalobca v 2. rade je manželom žalobkyne v 1. rade, a teda zaťom nebohej. Žalobcovia v 3. a 4. rade sú deti žalobcov v 1. a 2. rade, a teda vnúčatá nebohej. Žalobcovia 5., 7. a 8. sú súrodenci nebohej. Žalobca 9. rade je manžel žalobkyne v 8. rade, t. j. švagor nebohej. Žalobkyňa v 6. rade je dcérou žalobkyne v 5. rade, a teda neterou nebohej.

9. Z výsluchu žalobkyne v 1. rade plynie, že nebohá bola jednou z najdôležitejších osôb v jej živote, volali si každý deň, a to aj niekoľkokrát do dňa. Videli sa pri každej možnej chvíli. O smrti matky sa dozvedela od kamarátky, ktorá sa z internetu dozvedela, že na prechode niekoho zrazili vo veku 73 rokov, čo bolo prvé podozrenie, že by to mohlo ísť o mamu, nakoľko sa jej snažila x-krát volať a nedvíhala. Stále si myslí, že je to zlý sen. Pohrebu sa zúčastnila. Doteraz vyčíta, že jej nezavolala, aby ju zdržala na pár minút, pár sekúnd, aby cez ten prechod nešla. Nechala ju spopolniť, väčšiu časť popola si priviezla do Prahy, aby ju mala blízko seba. Lekársku pomoc nevyhľadala. Nebohá mala choroby, ktoré súviseli s vekom, žiadne iné choroby nemala. S nebohou si telefonovali cez viber, ale pri každej vhodnej príležitosti sa tiež videli, boli na spoločnej dovolenke v Nízkych Tatrách v roku 2020, trávili spolu Silvester, na Vianoce boli v Prešove, na Veľkú noc prišla nebohá k nim, pokiaľ ide o letné prázdniny, deti boli v Prešove.

Vnúčatá mali s babkou veľmi dobrý vzťah, do Prešova sa nedostanú teraz, lebo nemajú ku komu. Vždy sa k babke tešili, keď odchádzali, plakali. Do Prešova chodiť nemôže, lebo všetko jej ju tu pripomína. Keď vidí mamkiných súrodencov, na začiatku je vždy plač, pretože tá ich spojovala.

10. Z výsluchu žalobcu v 2. rade plynie, že sa nemôže zbaviť pocitu, že smrťou nebohej odišla časť jeho ženy, mali spolu naozaj hlboký dennodenný kontakt. Veľmi dobré vzťahy mali naprieč celou rodinou. Prežívali spolu radosti a strasti, boli spolu na dovolenke, trávili spolu všetok voľný čas, ktorý sa dal využiť, a teda buď prišli na Slovensko alebo nebohá prišla za nimi. Nebohá spojovala celú rodinu. Od nehody do Prešova nejazdia, vracajú sa totižto spomienky. Detí teraz nemajú kde tráviť väčšiu časť prázdnin. Naštrbilo to aj vzťahy v rámci širšej rodiny, pretože osobný kontakt ubudol. Došlo k pretrhnutiu rodinných väzieb. Vinník dopravnej nehody sa žiadnym spôsobom neospravedlnil, ani ich nijakým spôsobom finančne neodškodnil.

11. Z výsluchu žalobkyne v 5. rade plynie, že nebohá bola dobrá sestra, ona je krstná jej deťom. Chodili spolu na výlety, návštevy, aj na cintorín zapáliť sviečku. Keď jej zomrel manžel, nebohá jej bola oporou. Chodievali spolu na chatu do Lipoviec. Keďže bývali neďaleko od seba, navštevovali sa často navzájom a spoločne navštevovali súrodencov. Tiež chodili na spoločné akcie, napríklad do divadla alebo koncert. Stretávali sa často, aspoň dvakrát do týždňa, cez týždeň si zavolali. V sobotu alebo nedeľu sa dohodli, či idú na prechádzku po sídlisku alebo do lesa. Rozprávali sa, čo zažili, čo robili, nebohá ukazovala fotky dcéry s rodinou, a keď k nej prišli deti, zavolala jej, aby šli spoločne na prechádzku alebo na návštevu. O smrti nebohej sa dozvedela tak, že prišla z práce domov a žalobkyňa v 1. rade volala, či sa nemôže pozrieť do bytu, či sa jej mame niečo neprihodilo, keďže má od bytu kľúče. Nič tam nenašla a išla k druhej dcére do Šariša, či sa niečo nezistilo a tam im zavolali, že to bola jej sestra. Bolo to aj v televízii, keď ju videla v televízii, nevedela sa z toho spamätať. Keď bol pohreb a odvážali truhlu, žalobkyňa v 1. rade prišla za ňou, aby niečo urobila, aby mama vstala. Kľúče od bytu nebohej mala preto, že keď niekam odchádzala, povedala jej, aby chodila vetrať.

12. Z výsluchu žalobkyne v 6. rade plynie, že s nebohou spolu trávili čas, bola pre celú rodinu oporou. Dvakrát do týždňa sa stretávali, aj si volali. Rozprávali sa, spolu boli na dovolenke, chodili spolu na výlety. Mali spolu dôverný vzťah, zdieľali spolu zážitky. O smrti nebohej sa dozvedela od žalobkyne v 1. rade. Vždy, keď ide okolo jej bytu, myslí si, že ju už neuvidí, že sa už neporozprávajú, že sa jej nedotkne, že spolu nič nezažijú. Dosť pre ňu znamenala. Stretávali sa s nebohou spoločne s jej mamou, žalobkyňou v 5. rade, strávili spolu hodiny, chodili spolu na nákupy. Do bytu nebohej vzhľadom k tomu, že jej mama bola držiteľka kľúčov, chodili, keď bolo treba niečo urobiť a vždy spolu so žalobkyňou v 5. rade.

13. Z výsluchu žalobkyne v 7. rade plynie, že s nebohou sestrou mala výborný vzťah, v spoločnej domácnosti žili 25 rokov, mali výborné detstvo. Potom, čo opustila spoločnú domácnosť, sa so sestrou vždy navštevovali, keďže bývali na opačných stranách jednej bytovky. Takto to bolo asi 20 rokov, keď ona odišla bývať na Solivar. Aspoň raz do mesiaca sa vždy navštívili, zvykli si aj telefonovať. O smrti nebohej sa dozvedela od najstaršej sestry. Pohreb prežívala ťažko, nebohá jej chýba. Chýba jej to, že spolu veľa chodili s deťmi vonku, že sa stále rozprávali. Vždy, keď prišli vnuci z Čiech navštíviť nebohú, prišli k nim spolu. Pred nebohou jej zomrel brat a sestra. Má svoju rodinu, na nebohú odkázaná nebola. Lekársku pomoc v dôsledku smrti sestry nevyhľadala. Nie je dňa, aby na sestru nemyslela, rovnako myslí aj na ostatných súrodencov, ktorí zomreli.

14. Z výsluchu žalobkyne v 8. rade plynie, že nebohá bola jej sestrou, boli spolu od mališka, chodili spolu na výlety, na chatu, vydávali sa skoro dennodenne, keď sa nebohá vydala, stretávali sa raz do týždňa. Nehoda sa stala v utorok a v pondelok bola u nich. O smrti nebohej sa dozvedela z televízie, potom jej volala dcéra, že Gitu zrazilo auto, bolo to strašné. Každý deň na ňu spomína. Lekársku pomoc nevyhľadala. Navštevovali sa najmenej raz do týždňa. V jej živote sa nezmenilo nič, akurát jej teraz chýba sestra. Predtým súrodencom zomrel brat, keď bol ešte mladý a staršia sestra zomrela na rakovinu. S nebohou sa rozprávali o všetkom možnom, o deťoch, o rodine.

15. Z výsluchu žalobcu v 9. rade plynie, že navštevovali sa s nebohou niekedy dvakrát do týždňa, niekedy raz do týždňa. Debatovali o všetkom, spomínali na zážitky, ktoré mali za mladi, boli motorkári, jazdili po výletoch. Nebohá ich spájala. O jej smrti sa dozvedeli, keď išli z chaty, vyleteli mu hneď slzy. Nebohú dosť často navštevoval aj sám, nakoľko má v Centrume aj lekára, kam chodil každý týždeň. Vždy keď tam išiel, volal jej, či sa môže u nej zastaviť a debatovali. Finančné prostriedky pre seba nechce, dal by do jej

vnúčatám, lebo nebohá bola ako ich druhá mama. Deň pred smrťou mu nebohá rozprávala o tom, že sa skončila pôžička. Keď sa syn budoval v S., dala byt do zábezpeky, ktorý by chcela rozdeliť na jednu polovicu pre svoje 2 deti.

16. Z výsluchu žalobcu v 10. rade plynie, že s nebohou žil v spoločnej domácnosti od svojho narodenia do roku 2001, kedy odišiel bývať do S. a následne, keď sa v roku 2012 rozviedol, odišiel do Plzne. Keď býval v S., stretávali sa s nebohou mamkou denne. Potom, čo odišiel bývať do Plzne, ju dva až trikrát do roka prišiel navštíviť domov. Keď prišla nebohá za sestrou do Prahy, prišiel tam za nimi a bolo to tak jeden alebo dvakrát za rok. Nebohá so sestrou prišla za ním aj do Plzne. Stále si volali cez videohovory. O smrti matky sa dozvedel tak, že mu volala sestra do práce, tam skolaboval a hneď na druhý deň cestoval do Prešova. Tiež videl v správach, ako bola prikrytá, bola to katastrofa. Do bytu nechodí, stále sa tam rozplače, všetko mu ju pripomína. Nebohá mu chýba. Zažil aj smrť otca, ten bol chorý, trápil sa, odrezali mu nohu, nevedel sa ani najesť. Takže to bolo tak, aby sa ani netrápil. Pokiaľ ide o mamku, to bola tragédia. Nebohá bola zdravá na svoj vek. Finančne mu nepomáhala. Sestra bola na mamku naviazaná viac ako on, nakoľko sestra na mame lipla. Na cintorín chodia štyri až päťkrát do roka. Iniciátorom videohovorov bol on, pretože robil dvanástky, keď skončil v práci, keďže mamka bola celý deň buď doma alebo chodila za sestrou. V súvislosti so smrťou mamy lekársku pomoc nevyhľadal.

17. Z predložených fotografií plynulo trávenie spoločných rodinných chvíľ.

18. Snahy o mimosúdne vyrovnanie boli neúspešné.

19. Zistený skutkový stav súd právne posúdil:

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia a svojho mena a prejavu osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov, do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov, a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1, najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 16 Občianskeho zákonníka, kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

Podľa § 116 Občianskeho zákonníka, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke.

Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

Podľa § 420 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá.

Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.27. Podľa Čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života a obydlia.

Podľa Čl. 12 Všeobecnej deklarácie ľudských práv, nikto nesmie byť vystavený svojvoľnému zasahovaniu do súkromia rodiny, domova a každý má právo na ochranu proti takýmto zásahom alebo útokom.
Podľa Čl. 17 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, nikto nesmie byť vystavený svojvoľnému zasahovaniu do súkromného života, rodiny, domova.

Podľa § 193 veta tretia zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

Podľa § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

Podľa § 24 ods. 1 až 3 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, vzťahy medzi rodičmi a deťmi vrátane vzniku alebo zániku práv a povinností rodičov sa spravujú právom štátu, na ktorého území má dieťa obvyklý pobyt. Ak si to vyžiada ochrana osoby alebo majetku dieťaťa, súd môže pri rozhodovaní výnimočne prihliadnuť aj na právo iného štátu, s ktorým má vec podstatnú väzbu. Rodičovské práva a povinnosti, ktoré vznikli v štáte pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa, zostávajú zachované aj po zmene obvyklého pobytu dieťaťa. Ak niektorému z rodičov nevznikli rodičovské práva a povinnosti, ktoré priznáva rodičovi slovenské právo, vzniknú mu okamihom, keď sa územie Slovenskej republiky stane obvyklým pobytom dieťaťa. Výkon rodičovských práv a povinností sa spravuje právom štátu obvyklého pobytu dieťaťa.

Podľa 898 ods. 1 zákona č. 89/2012 Zb. Občanského zákoníku, K právnímu jednání, které se týká existujícího i budoucího jmění dítěte nebo jednotlivé součásti tohoto jmění, potřebují rodiče souhlas soudu, ledaže se jedná o běžné záležitosti, nebo o záležitosti sice výjimečné, ale týkající se zanedbatelné majetkové hodnoty.

Podľa § 161 ods. 1 až 3 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné opatrenia na jeho odstránenie. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok procesnej podmienky odstrániť, súd konanie zastaví.

20. Prv než súd sa začal zaoberať vecnou stránkou veci, skúmal procesné podmienky, t.j. podmienky, za ktorých môže vo veci konať.

21. Súd na pojednávaní vyslovil predbežný právny názor, že na podanie žaloby za maloletých sa vyžaduje schválenie súdom, čo nateraz absentuje a keďže ide o odstrániteľný nedostatok podmienky konania, uznesením vyhláseným na pojednávaní vyzval žalobcov, aby títo tento nedostatok v lehote 3 mesiacov odstránili.

22. K uvedenému sa žalobcovia vyjadrili nesúhlasiac s predbežným právny názorom súdu a namietali, že privolenie súdu k podaniu žaloby za maloletých nie je potrebné.

23. Samotní žalobcovia poukazujú na jedno z rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14CoP 22/2021, ktoré je opakom predbežného právneho názoru vysloveného súdom v predmetnej veci. Existuje však aj opačná rozhodovacia prax slovenských súdov porov. uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co 59/2020, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co 930/2020, tiež sp. zn. 17Co 962/2013, tiež rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 10C/6/2019 z 10.3.2022, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP/410/2021 z 29.11.2022. Súd ale tak ako uviedol aj na pojednávaní, nespochybňuje tú skutočnosť, že uvedená právna otázka nie je doposiaľ riešená v rozhodovacej činnosti súdov jednotne.

24. Je potrebné si ale uvedomiť, že maloletí žalobcovia v 3. a 4. rade majú obvyklý pobyt v Českej republike, teda rozhodným právom vo veciach týkajúcich sa výkonu rodičovských práv a povinností (kam patrí aj správa majetku maloletých osôb – a teda schválenie právneho úkonu podania žaloby za maloletých) je právny poriadok Českej republiky, na čo súd v predbežnom právnom posúdení výslovne upriamil pozornosť.

25. V tomto smere niet pochybností o tom, že judikatúra v tejto otázke v rámci českej právnej úpravy je jednotná citujúc rozhodnutia ustálenej judikatúry najvyšších súdnych autorít.

26. Z nálezu Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 1162/23, zo dňa 10. 12. 2024, ktorý odkazuje aj na početnú judikatúru Najvyššieho súdu Českej republiky plynie cit.: „17. K právnímu jednání, které se týká existujícího či budoucího jmění dítěte nebo jednotlivé součásti tohoto jmění, potřebují rodiče souhlas soudu. Výjimkou jsou případy právního jednání v běžných záležitostech nebo v záležitostech sice výjimečných, ale týkajících se zanedbatelné majetkové hodnoty (§ 898 odst. 1 občanského zákoníku). Je-li to v zájmu dítěte, může (opatrovnický) soud zúžit okruh právních jednání, která podléhají souhlasu soudu (§ 898 odst. 3 občanského zákoníku ve znění zákona č. 192/2021 Sb.). 18. Právě uvedené ustanovení sleduje legitimní cíl ochrany práv dětí a vychází z ústavního principu ochrany nejlepšího zájmu dítěte. Platí, že zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány (čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte). 19. Právním jednáním ve smyslu § 898 odst. 1 občanského zákoníku je též podání civilní žaloby. Tento názor je dlouhodobě zastáván v odborné literatuře i v judikatuře. Podání žaloby je totiž zpravidla neběžnou záležitostí, která může mít dalekosáhlé dopady do sféry dítěte. Vedle vzniklých práv a povinností, o kterých se rozhoduje, je zde také povinnost hradit náklady soudního řízení, které zejména v civilních sporech mohou být nemalé. Z tohoto důvodu je třeba zásadně požadovat souhlas s podáním žaloby i v případě, kdy nejde o žalobu v ryze majetkové záležitosti nezletilého [takto v právní doktríně Psutka, J. Komentář k § 898. In: Králíčková, Z. - Hrušáková, M. - Westphalová, L. a kol. Občanský zákoník II. Rodinné právo (§ 655-975). 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 913, marg. č. XX; Kotrady, P. Komentář k § 898. In: Melzer, F. - Tégl, P. a kol. Občanský zákoník - velký komentář. Svazek IV. § 655-975, Praha: Leges 2016, s. 1564 až 1565; z judikatury Nejvyššího soudu k § 28 starého občanského zákoníku srov. např. usnesení ze dne 29. 4. 2015 sp. zn. 30 Cdo 4696/2014 a ze dne 29. 4. 2015 sp. zn. 30 Cdo 4999/2014, rozsudky ze dne 20. 9. 2012 sp. zn. 33 Cdo 2289/2011, ze dne 26. 4. 2017 sp. zn. 30 Cdo 3887/2016, body 34 a 35; k nyní platnému § 898 občanského zákoníku srov. např. usnesení ze dne 27. 6. 2019 sp. zn. 25 Cdo XXXX/XXXX - T. ve vztahu k podání žaloby na ochranu osobnosti; k ústavnosti těchto závěrů srov. např. usnesení ze dne 3. 1. 2006 sp. zn. I. ÚS 307/04]. 20. Jak Nejvyšší soud rovněž již opakovaně uvedl, ani skutečnost, že řízení o náhradu škody nebo jiné újmy způsobené při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím, rozhodnutím o vazbě, trestu nebo ochranném opatření nebo nesprávným úředním postupem je osvobozeno od soudního poplatku a že neúspěšným žalobcům v těchto řízeních zpravidla není uložena povinnost k náhradě nákladů řízení, se nedotýká povinnosti platit náklady řízení, bude-li nezletilý např. zastoupen advokátem. Bez ohledu na případný výsledek řízení nelze ani přehlédnout, že nezletilému či jeho zástupci mohou být uloženy k náhradě náklady řízení, které by jinak nebyly vznikly, jestliže je způsobili svým zaviněním nebo jestliže tyto náklady vznikly náhodou, která se jim přihodila (§ 147 odst. 1 občanského soudního řádu) (takto např. již uvedené usnesení 25 Cdo 4531/2018). 21. Oproti tomu ve správním soudnictví není k podání žaloby nezletilým zastoupeným zákonným zástupcem zpravidla třeba souhlasu soudu. Nejvyšší správní soud k tomu uvedl, že závěry citované civilní judikatury nelze do řízení podle soudního řádu správního přebírat mechanicky. Je pravda, že ani podání žaloby ve správním soudnictví není "běžnou" záležitostí. Potenciální zásah těchto řízení do majetkové sféry nezletilého však bude zpravidla nižší, zejména proto, že ve správním soudnictví se úspěšným žalovaným správním orgánům obvykle nepřiznává náhrada nákladů řízení. Správní soud je oprávněn v každém jednotlivém případě vyhodnotit, jak podstatně by dané řízení mohlo zasáhnout do práv či povinností nezletilého a zda konkrétní žaloba vyžaduje schválení opatrovnického soudu. Soud má vždy přihlédnout k povaze sporu, včetně otázky, zda v souvislosti se soudním řízením nehrozí žalujícímu dítěti významnější finanční náklady (srov. např. rozsudek NSS ze dne 22. 7. 2021 č. j. 10 As 123/2021-41, č. 4241/2021 Sb. NSS, bod 13). 22. V trestním (adhezním) řízení platí, že uplatnění nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení zákonným zástupcem nezletilého podle § 43 odst. 3 trestního řádu zásadně není nutný souhlas opatrovnického soudu. Souhlas totiž není třeba vyžadovat, neboť takový návrh se nemůže dotknout majetkových práv, resp. jmění dítěte. Nehrozí tu totiž ani potencionální nutnost hradit úspěšnému účastníku náhradu

nákladů řízení (usnesení ze dne 12. 1. 2016 sp. zn. II. ÚS 3629/15, bod 14, na který navázala též trestní judikatura, srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 2023 sp. zn. 7 Tdo 96/2023, č. 22/2023 Sb. rozh. tr., body 28 až 30).“

27. Vzhľadom k tomu, že súd dal procesný priestor žalobcom (lehota 3 mesiacov), aby odstránili nedostatok podmienky konania (predložili právoplatný rozsudok súdu o schválení právneho úkonu – podania žaloby), títo nedostatok neodstránili s poukazom na odlišný právny názor, nezostávalo súdu nič len konanie o žalobe maloletých žalobcov v 3. a 4. rade zastaviť (§ 161 ods. 1 až 3 CSP).

28. Následne súd mohol pristúpiť k vecnému prieskumu žaloby žalobcov v 1. a 2. rade a 5. až 10. rade a dospel k nasledovným záverom.

29. Niet žiadneho sporu v otázke, že v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním JUDr. Vladimíra Goliáša pri dopravnej nehode došlo k úmrtiu nebohej D. D..

30. Nespornou je rovnako skutočnosť, že K. M. O. bol za svoje protiprávne konanie právoplatne odsúdený za prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona v trestnom konaní.

31. Napokon nebol spor ani v otázke, že K. M. O. mal u žalovaného uzatvorené povinné zmluvné poistenie.

32. Žalovaná spĺňa podmienku pasívnej vecnej legitimácie v tomto spore, a to podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (porov. rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci Haasová).

33. Žalovaná v konaní namietala okruh žalobcov namietajúc u nich absenciu aktívnej legitimácie s výnimkou detí nebohej D. D.. Neboli však pochybnosti, že všetci žalobcovia boli rodinným príslušníkmi nebohej.
34. K otázke, komu patrí náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/265/2009 z 17.2.2011 okrem formulácie všeobecných kritérií naznačil, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy patrí len najbližším príbuzným, manželovi a deťom, a ak ich niet, rodičom. Na druhej strane však Najvyšším súdom Slovenskej republiky formulované všeobecné kritéria vedú k tomu, že okruh oprávnených osôb možno rozšíriť a náhradu nemajetkovej ujmy priznať i v širšom, bližšie nekonkretizovanom okruhu príbuzných osôb. Je vecou úvahy súdu, akého okruhu osôb sa má vyššie uvedené odškodnenie týkať. Aj z judikatúry možno vysledovať, že by to mali byť iba osoby, ktoré boli so zomrelým pred jeho smrťou vo veľmi úzkych rodinných, ekonomických a spoločenských väzbách. Medzi také osoby v závislosti od konkrétnych okolností spočívajúcich na vzťahových väzbách, forme spolunažívania a zdieľania súkromia v tej-ktorej rodine, ktoré treba naozaj citlivo posúdiť, môžu patriť aj súrodenci, starí rodičia, vnúčatá alebo iná blízka osoba zomrelého (porov. rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 32C/69/2019 – 146 z 26.11.2021).

35. Súd musí skúmať, či bolo tomu ktorému žalobcovi úmrtím blízkej osoby skutočne zasiahnuté do jeho osobnostného práva. Ustálilo sa, že strata blízkej osoby spôsobuje definitívne pretrhnutie citových väzieb v najbližších medziľudských vzťahoch, čím pozostalá osoba prišla o možnosť tieto vzťahy ďalej rozvíjať. Práve strata týchto väzieb a vzťahov sa v zmysle domácej a tiež staršej českej judikatúry považuje za zásah do práva na rodinný život ako integrálnej súčasti súkromného života chráneného ustanoveniami o ochrane osobnosti. Vzťahy, ktoré boli náhle pretrhnuté a ktorých prežívaním sekundárna obeť realizovala svoje osobnostné právo, museli pre osobu pozostalého spadať do jej intímnej sféry, do jej súkromia v tom zmysle, že vzťah s týmto človekom dovoľoval jej osobnosť rozvíjať, formovať ju a obdobne intenzívnym spôsobom umožňoval jej sebarealizáciu. Citové väzby a vzťahy s inými ľuďmi tvoria centrálny obsah ľudského života ako takého a výrazne participujú na kreovaní základných čŕt a charakteru každého jednotlivca. Zásah do tohto okruhu špecifických medziľudských vzťahov spôsobujúci smrť blízkeho je súčasne zásahom do práva usporiadať si vlastný život podľa svojich predstáv, do spoločných životných plánov a spravidla výrazne zasiahne tiež do skladby a fungovania aj ostatných blízkych vzťahov pozostalej obete. Nie pocity bolesti a smútku, ale strádanie a pretrhnutie rodinných a podobných medziľudských väzieb podieľajúcich sa na rozvíjaní a realizácii osobnosti sa kompenzujú finančnou satisfakciou; emocionálne prežívanie, citová bolesť a smútok sú iba prejavmi

tohto zásahu a ako také nie sú kompenzovateľné, kým nie je preukázaný zásah do osobnostného práva (porov. rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9C 2/2024 z 3.6.2024).

36. Pokiaľ ide o okruh žalobcov, súd s poukazom na vyššie uvedené dospel k záveru, že všetci žalobcovia sú aktívne vecne legitimovanými v tomto spore, pretože u každého z nich došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv, nakoľko spĺňajú istú formu bližšieho, užšieho vzťahu k zosnulej odôvodňujúcu priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, teda základ nároku je u žalobcov v 1. a 2. rade a 5. až 10. rade daný, keďže úmrtie nebohej D. D. spôsobilo žalobcom isté otrasy v spôsobe života a v citovej rovnováhe.

37. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno napĺňať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s blízkou osobou. Osobnosť, ktorá je chránená prostredníctvom všeobecného osobnostného práva, v prípade, ak došlo k zásahu do tohto práva, má možnosť využiť právne prostriedky ochrany osobnosti, ktoré sú uvedené v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka. Prichádzajú do úvahy, pokiaľ hrozí alebo je spôsobená ujma v osobnostnej nemajetkovej sfére a majú rôznu povahu. Ktoré z týchto právnych prostriedkov príslušná fyzická osoba na ochranu svojej osobnosti uplatní, bude závislé v prvom rade na jej vôli ovplyvnenej predovšetkým intenzitou a povahou protiprávneho zásahu. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 265/2009 z 17.2.2011).

38. Jednotné právo na ochranu osobnosti fyzickej osoby je zabezpečované radom čiastkových prostriedkov, na ktoré sa možno pozerať relatívne úplne samostatne. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka predstavuje jedno z parciálnych a relatívne samostatných prostriedkov ochrany jednotného práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby. Vzniká vtedy, keď morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo, na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv nestačí. Napriek tomu, že ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnych osobnostných práv, jeho vyjadrenie peňažným ekvivalentom spôsobuje, že ide o osobné právo majetkovej povahy. Ak obsahom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je požiadavka na zaplatenie peňažnej sumy, potom princíp právnej istoty vylučuje, aby plynutiu času neboli priznané žiadne právne účinky (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 265/2009 z 17.2.2011).

39. K nastolenému právnemu problému ohľadom výšky nemajetkovej ujmy najvyšší súd už opakovane zaujal svoje stanovisko vychádzajúc pritom zo záveru cit: „16.1. Najvyšší súd však nemôže ustúpiť od názoru, že otázka - aká má byť výška náhrady nemajetkovej ujmy je vždy závislá od výsledku posúdenia individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Vyplýva to predovšetkým z toho, že citované zákonné ustanovenie predstavuje normu s relatívne neurčitou hypotézou, ktorá nie je stanovená priamo právnym predpisom, a ktorá tak prenecháva súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade vymedzil sám hypotézu právnej normy zo širokého, iba málo obmedzeného okruhu okolností. Pokiaľ je teda účelom § 421 ods. 1 písm. b) CSP zo širších hľadísk tiež to, aby sa vyriešením niektorej, dosiaľ ešte dovolacím súdom nevyriešenej, právnej otázky vytvorila a ustálila rozhodovacia prax dovolacieho súdu, je namieste konštatovanie, že vyriešením takto vysoko individuálnej otázky (akou je určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej protiprávnym zásahom do jednotlivých súčasti osobnosti fyzickej osoby a osobnostných práv, ktorým poskytuje ochranu § 13 Občianskeho zákonníka t. j. život, zdravie, súkromie, rodinný život a pod.) sa ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Vec posudzujúci senát dovolacieho súdu je toho názoru, že nie je možné precedenčne zaviazať súdy ku konkrétnemu spôsobu rozhodovania. 16.2. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že závery súdov pri posudzovaní nastolenej otázky sú výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových

okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súdy viedli k prijatiu toho-ktorého rozhodnutia; dovolací súd je navyše v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (bod 14). (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/87/2023).
40. „Vychádzajúc z cit. ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súdom neustanovuje zákon žiadne medze. Pre určenie tejto výšky náhrady nemajetkovej ujmy však § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka zakotvuje taxatívne dve kritéria: závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy (čím závažnejšia je čo do svojej intenzity i svojho trvania, tým vyššia by mala byť aj čiastka peňažného zadosťučinenia) a ďalej veľmi široko chápané okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo (pričom vždy musia byť zisťované okolnosti nielen na strane pôvodcu zásahu, ale aj na strane postihnutej osoby, konkrétne, napríklad, aký je podiel samotnej postihnutej osoby na priebehu činnosti pôvodcu vyusťujúcej do neoprávneného zásahu). Druhé kritérium (okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo), je stanovené zámerne veľmi všeobecne tým, že by malo byť uplatnené vo vzťahu ako k postihnutej fyzickej osobe, tak k osobe, ktorá neoprávnený zásah spôsobila (napr. či išlo na strane pôvodcu neoprávneného zásahu len o určitú ľahkú nedbanlivosť alebo naopak o úmysel). Tým je sledovaný cieľ, aby pri určení konkrétnej výšky peňažného zadosťučinenia bolo možné v rámci voľnej úvahy súdu, ktorá práve na tomto mieste dostáva veľký priestor, a v súlade s princípom spravodlivosti pružne prihliadnuť na najrôznejšie momenty, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Súd musí pritom však vychádzať vždy z čo najúplnejšieho skutkového stavu a opierať sa o preskúmateľné konkrétne hľadiská. Maximálna čiastka peňažného zadosťučinenia, ktorú môže súd priznať (inak by postupoval v rozpore s ustanovením § 153 ods. 2 O.s.p.), je ohraničená výškou navrhovateľom požadovaného peňažného zadosťučinenia, ktorá musí byť zrejmá zo žalobného návrhu (§ 79 ods. 1 O.s.p.).“ (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. 4Cdo/139/2011).

41. Ústavný súd Českej republiky v náleze sp. zn. I. ÚS 2844/14 sformuloval rovnako kritériá pre určovanie výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Za okolnosti, ktoré je potrebné skúmať na strane poškodeného, sú považované najmä: a) intenzita vzťahu žalobcu so zomrelým, b) vek zomrelého a pozostalých, c) otázka hmotnej závislosti pozostalého na usmrtenej osobe, d) prípadné poskytnutie inej satisfakcie. Pre výšku náhrady je kľúčová najmä kvalita vzájomného vzťahu osôb narušená neoprávneným zásahom, psychická bolesť zo straty veľmi blízkeho človeka je často vnímaná ako neznesiteľná, fyzická, obmedzujúca ostatné aktivity pozostalého, často prerastajúca do duševného ochorenia. Pri zohľadnení veku zomrelého sa odlišuje nakoľko je prežívaná strata novorodenca jeho rodičmi, strata rodiča jeho deťmi, alebo strata osoby v dôchodkovom veku jej vnúčatami. Dôležitú úlohu má aj pocit zodpovednosti rodiča za svoje deti. Strata osoby, na ktorej je pozostalý existenčne závislý sa prejaví aj vo sfére osobnostného prežívania. Iná forma satisfakcie než peňažná (napr. ospravedlnenie škodcu) nemôže byť sama o sebe dostačujúca, jej poskytnutie a následné posúdenie jej významu však môže mať za následok zníženie peňažnej náhrady. Za okolnosti, ktoré je potrebné skúmať na strane pôvodcu zásahu (škodcu, žalovaného) za predpokladu, ak majú zároveň vplyv na vnímanie ujmy oprávnenými osobami sú považované najmä: a) postoj žalovaného (ľútosť, náhrada škody, ospravedlnenie a pod.), b) dopad udalosti do duševnej sféry pôvodcu - fyzickej osoby, c) jeho majetkové pomery, d) miera zavinenia škodcu eventuálne miera spoluzavinenia usmrtenej osoby. Postoj škodcu môže podstatným spôsobom ovplyvniť vnímanie ujmy pozostalými, ústretové správanie, ospravedlnenie alebo prejavená ľútosť škodcu môžu zmierniť dopady nemajetkovej ujmy, naopak jeho ľahostajnosť, arogancia či vyjadrená bezcitnosť môže ujmu pozostalých osôb ešte prehĺbiť.

42. Z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 288/2017 plynie, že pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady, preto súd poukazuje na tieto rozhodnutia:
- rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/38/2022 - smrť v dôsledku dopravnej nehody, súd priznal manželke zosnulého náhradu nemajetkovej ujmy 20 000 eur, maloletým deťom po 20 000 eur, matke 6 000 eur, sestrám po 3 000 eur),
- rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/31/2020 - smrť v dôsledku dopravnej nehody, súd priznal manželke zosnulého náhradu nemajetkovej ujmy 17 000 eur, maloletému dieťaťu -1,5 roka sumu 15 000 eur a matke 10 000 eur),

- rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 3Co/438/2016 (smrť v dôsledku dopravnej nehody, súd priznal matke zosnulého náhradu nemajetkovej ujmy 10 000 eur, sestrám po 5 000 eur),
- rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/156/2016 (smrť v dôsledku dopravnej nehody, súd priznal náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 10 000 eur za smrť manželky žalobcu plnoletým a dcéram suma 8 000 eur a 7500 eur.

43. Žalobkyňa v 1. rade bola dcérou nebohej, žalobca v 2. rade jej zaťom, žalobkyňa v 5. rade sestrou nebohej, žalobkyňa v 6. rade neterou nebohej, žalobkyne v 7. a 8. rade sestry nebohej, žalobca v 9. rade švagor nebohej a žalobca v 10. rade synom nebohej. V čase nehody mala nebohá nedožitých 74 rokov. Žalobkyňa v 1. rade mala v čase nehody 43 rokov, žalobca v 2. rade 39 rokov, žalobkyňa v 5. rade 68 rokov, žalobkyňa v 6. rade 40 rokov, žalobkyňa v 7. rade 69 rokov, žalobkyňa v 8. rade 76 rokov, žalobca v 9. rade 75 rokov a žalobca v 10. rade 47 rokov.

44. Z vykonaného dokazovania mal súd výpoveďami žalobcov za preukázané, že rodinný vzťah medzi nimi a nebohou bol nadštandardný, keďže sa žalobcovia s nebohou pravidelne kontaktovali, pomáhali si navzájom, mali spoločné záujmy a boli na seba silno naviazaní.

45. Vzťah nebohej s dcérou - žalobkyňou bol výnimočný, nakoľko aj potom, čo dcéra odišla zo spoločnej domácnosti, vydala sa a žila v Českej republike, boli v dennodennom pravidelnom kontakte (telefonickom, predovšetkým videohovory) a vzájomne si pomáhali, trávili spolu dovolenkový čas, pričom nebohá pomáhala žalobkyni aj v prípadoch, keď bola nevyhnutná opatera o vnúčatá, či už v dôsledku ich choroby, či prázdnin. S poukazom na uvedené bol aj vzťah nebohej so zaťom pozitívny, keďže cestou žalobkyne v 1. rade boli v dennodennom kontakte a pomáhali si. Vzťah nebohej so sestrami – žalobkyňami v 5., 7. a 8. rade bol rovnako veľmi pekný, pravidelne sa navštevovali, chodili spolu na dovolenky, chaty, strávili spolu nielen detstvo, ale spoločné chvíle vyhľadávali, aj keď mali vlastné rodiny, pričom rozprávaním o nich trávili spoločný čas, pričom to bolo najmenej jedenkrát do týždňa. Pravidelne si telefonovali. Žalobkyňa v 5. rade bola zároveň krstnou mamkou žalobkyne v 1. rade a žalobcu v 10. rade, t.j. deťom nebohej. Žalobkyňa v 5. rade spolu so žalobkyňou v 6. rade, neterou nebohej boli držiteľkami kľúča od bytu nebohej a v prípade jej neprítomnosti chodili polievať kvety, prípadne ak v tom čase ich prítomnosť v byte vyžadovala nejaká údržba bytu, trávili tiež spoločné chvíle pravidelne, chodili na dovolenky a výlety spolu. Spoločný čas a výlety s nebohou trávil aj žalobca v 9. rade, ktorý je manželom žalobkyne v 8. rade, nakoľko sa navštevovali vo svojich domácnostiach a tým, že nebohá bývala v blízkosti zdravotníckeho zariadenia, ktoré navštevoval pravidelne, preto chodil k nej posedieť aj pri týchto príležitostiach a porozprávať sa. Žalobca v 10. rade mal rovnako s nebohou výborný vzťah, keďže do roku 2001 žil s ňou a otcom v spoločnej domácnosti, následne, keď sa oženil a býval v Hermanovciach, bol s ňou do času svojho odchodu do Plzne v roku 2012 v každodennom kontakte a od roku 2012 sa kontakt obmedzil na pravidelné telefonovanie raz do týždňa a 2-3x do roka ju prišiel navštíviť domov, tiež ju navštívil, keď bola matka pri sestre v Prahe a ona so sestrou tiež navštívili v Plzni jeho. Žalobca v 10. rade rovnako popísal, že žalobkyňa v 1. rade na nebohej (ich matke) priam lipla.

46. Súd zohľadnil, že v dôsledku tragickej smrti D. D. došlo k nesmierne závažnej ujme, strate milovanej osoby, čím sú žalobcovia ochudobnení do budúcna, keďže bola akýmsi tmelom celej rodine a nepochybne došlo k narušeniu celistvosti rodiny. V konaní mal súd výpoveďami žalobcov za preukázané, že nebohá bola neoddeliteľnou súčasťou ich rodinného života.

47. Žalobcom súd nepriznal požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy, i keď konštatoval, že došlo k zásahu do ich osobnostných práv, nakoľko zohľadnil vek zomrelej a pozostalých a tú skutočnosť, že žiaden zo žalobcov nebol na nebohú finančne odkázaný a nežil s nebohou v spoločnej domácnosti.

48. Súčasťou súkromného života je nepochybne aj rodinný život zahŕňajúci vzťahy medzi blízkymi príbuznými a preto rešpektovanie súkromného, teda i rodinného života, musí zahŕňať právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami, aby bolo možné okrem iného tiež rozvíjať a napĺňať vlastnú osobnosť.

49. Najvyššiu nemajetkovú ujmu v rozsahu 10 000 eur priznal súd žalobkyni v 1. rade dcére, ktorá, ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, na nebohej lipla, mali každodenné telefonické hovory, čo odôvodňovala vzdialenosť bydlísk, napriek tomu sa pravidelne navštevovali a nebohá bola pre žalobkyni oporou v prípade potreby starostlivosti o vnúčatá (choroby, prázdniny). Nemajetkovú ujmu vo výške 9 000 eur súd považuje za primeranú priznať žalobcovi v 10. rade, synovi nebohej, ktorý bol rovnako

v pravidelnom kontakte s nebohou, telefonickom i osobnom, pričom ako ale vyplynulo zo samotnej jeho výpovede, sestra – žalobkyňa v 1. rade lipla na nebohej, ich matke najviac.

50. Súd nespochybňuje, že v prípade vzdialenejších príbuzných, ako je manžel, deti, rodičia, je posudzovanie stupňa zásahu do osobnostných práv zložitejšie, avšak ako bolo uvedené vyššie, súčasťou súkromného života jednotlivca je nepochybne aj rodinný život zahŕňajúci právo fyzickej osoby na spolužitie s blízkymi príbuznými, najmä s deťmi, rodičmi, prarodičmi, či súrodencami. Úroveň vzťahu žalobkýň v 5., 7. a 8. rade a nebohej svedčí o blízkom súrodeneckom vzťahu, vyznačujúci sa citovou blízkosťou, keď navždy stratili možnosť ďalšieho udržiavania a rozvíjania vzájomných vzťahov, čo činili od detstva do smrti nebohej. Sestrám nebohej, t.j. žalobkyniam v 5., 7. a 8. rade súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3 000 eur.

51. Nemajetkovú ujmu zaťovi, t.j. žalobcovi v 2. rade bolo dôvodné priznať vo výške 3 000 eur, v ktorej je zohľadnené, že skrz svoju manželku, dcéru nebohej bol s nebohou v dennodennom kontakte, trávili spolu dovolenky, voľné chvíle a v smrti nebohej došlo k strate opory pri pomoci s deťmi, t.j. vnúčatami nebohej (choroba, školské prázdniny).

52. Nemajetková ujma, ktorá bola spôsobená žalobkyni v 6. rade, neter a žalobcovi v 9. rade – švagrovi je nepochybne menšia, ako u sestier, ktoré s nebohou prežili prakticky celý život, čo súd zohľadnil a priznal im náhradu vo výške 1 500 eur. No aj títo žalobcovi spolu s nebohou trávili nadštandardný čas, či už pravidelnými návštevami, spoločnými chatami, či dovolenkami.

53. Zavinená smrť blízkej osoby vzhľadom na preukázané vzájomné úzke a pevné sociálne, morálne, citové a kultúrne väzby predstavovala vážnu nemateriálnu ujmu pre rozvíjanie a napĺňanie osobnosti žalobcov, preto súd priznal nemajetkovú ujmu sledujúc vyššie naznačené východiská v tomto rozsahu: žalobkyni v 1. rade 10 000 eur, žalovanému v 2. rade 3 000 eur, žalobkyni v 5. rade 3000 eur, žalobkyni v 6. rade 1 500 eur, žalobkyni v 7. rade 3 000 eur, žalobkyni v 8. rade 3 000 eur, žalobcovi v 9. rade 1500 eur a žalobcovi v 10. rade 9 000 eur. Spôsobená smrť blízkej osoby vzhľadom k vzájomným úzkym a pevným sociálnym i citovým väzbám predstavovala natoľko závažnú nemateriálnu ujmu pre rozvíjanie a napĺňanie osobnosti pozostalých, že bolo dôvodné žalobe čiastočne vyhovieť, keďže strata blízkej osoby je pre väčšinu ľudí tou najväčšou stratou, s ktorou sa môžu vo svojom živote stretnúť (porov. nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2844/14 z 22. decembra 2015).

54. S poukazom na uvedené súd žalobu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol.

55. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

56. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 1 C.s.p.. Žalobcovia v 1. a 2. rade a v 5. až 10. rade boli úspešní v celom rozsahu, preto im vznikol nárok na náhradu trov konania, a to z prisúdenej sumy, v rozsahu 100%. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti rozsudku.

57. Pokiaľ ide o nárok žalovanej na náhradu trov konania voči žalobcom v 3. a 4. rade, ktorí neodstránením odstrániteľného nedostatku podmienky konania zavinili zastavenie konania, súd o ňom rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal, keďže jej žiadne trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu

smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.